

ГРАНТИ В СИСТЕМІ ФІНАНСУВАННЯ СМП: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ

*Овчарова Н.В., канд. екон. наук, доцент
Павленко О.С., здобувач вищої освіти
Сумський державний університет*

Несприятлива економічна ситуація, фінансова криза та інші проблеми сьогодення спричинені військовими діями негативно відбилися на розвитку малого бізнесу. У таких умовах розширення доступу реальних малих компаній до цільового фінансування може стати потужним джерелом для їх розвитку. При цьому малому бізнесу треба не тільки навчитися якісно та правильно заповнювати документи, а і вести їх подальший облік з метою уникнення порушень, що можуть в подальшому унеможливити їх доступ до грантових програм.

У контексті обліку поняття грант необхідно розглядати у відповідності до коштів цільового фінансування які СМП отримує на чітко визначену мету. При цьому враховуючи, що характерною рисою гранту є конкурсність отримання. Відповідно треба враховувати правила визнання доходів залежно від мети отримання грантів (закупівля товарів, робіт послуг, виробництво продукції, капітальне інвестування тощо).

Крім того необхідно враховувати на якій системі оподаткування перебуває СМП і статус надавачів грантів. Надавачами грантів можуть бути НГО, а також державні структури та їх поєднання.

Щодо оподаткування, то в частині ПДВ необхідно зважати, що безпосереднє отримання гранту в загальному розумінні відповідно до ПКУ не є об'єктом оподаткування ПДВ і при його отриманні податкові зобов'язання не нараховуються. Проте при подальшому придбанні СМП за ці ко-

шти товарів чи послуг, виробничих запасів, основних засобів тощо виникає право на податковий кошти кредит із ПДВ.

Якщо грант підпадає під визначення бюджетного гранту та відповідає критеріям визначеним ПКУ, то він не оподатковується.

У разі якщо суб'єкт малого бізнесу знаходиться на загальній системі оподаткування, є платником податку на прибуток та отримує бюджетний грант від отриманих від надавачів, що їх визначає Кабмін то отримані суми не впливають на об'єкт оподаткування податком на прибуток. Відповідно до ПКУ суми у вигляді бюджетних грантів у всіх отримувачів незалежно від розміру річного доходу зменшують суму доходу та збільшують суму витрат, пов'язаних із виконанням умов бюджетного гранту, понесених за рахунок таких грантів, але не більше за їх суму.

Якщо СМП є платником єдиного податку то суми коштів, отриманих у вигляді бюджетного гранту, не включаються до доходу платника єдиного податку.

Разом з тим, вагоме значення також для оподаткування має і подальше їх цільове використання. Так, якщо СМП отримав бюджетний грант не за цільовим призначенням то він має віднести отримані суми до складу доходу того податкового періоду в якому були порушено цільовий характер та оподаткувати ці суми за подвійною ставкою.

Якщо грант не бюджетний, то він оподатковується як звичайна безповоротна фінансова допомога (враховується до складу доходів).

Отже, з метою мінімізації податкових ризиків при отриманні та подальшому використанні грантів необхідно враховувати приналежності конкретного гранту до бюджетного та дотримуватися його цільового призначення.

Перелік посилань:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran256#n256>